

PÖSTYÉNI PÖSTYÉNER ZEITUNG ÚJSÁG

Előfizetési díjak:

Egész évre . . . . . 14.— kor.
Félévre . . . . . 7.—
Negyedévre 3.50
Egyes száma . . . . . —.30 fill.

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Telefon 43.

Megjelenik hetenkint egyszer
hétfőn este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Erzsébet-út 29. szám.

A magyar fürdőkért.

Pöstyén, február 23.

A pöstyéni fürdőigazgatóság kezdeményezésére az orsz. magyar balneológiai egyesület elhatározta, hogy a magyar fürdőtörvény kodifikálása és megteremtése érdekében nagyszabású mozgalmat indít. Az akció irányításával az egyesület ugyan csak a pöstyéni fürdőigazgatóságot bizta meg, ahonnan a napokban a következő felhívást intézik a mértékadó tényezőkhöz és érdekelt körökhöz

„Közeledik a tavasz s ha majd ismét virulnak a fák és zöld lesz a mező, akkor szép Magyarhon lakossága, különösen annak pénzesebb része, ismét utnak indul, hogy benépesítse a külföld gyönyörű fürdőit.

És megindul újra a sajtó kesergése a magyar fürdők silány és züllött állapotán; szidni fogják őket és hagyni fogják abban a nyomorúságban, amelyben keletkezésük óta leledzenek.

Igy megy ez évtizedek óta. Vezércikkekben, tárcákban és panaszos fürdőlevelekben zengik el, hogy mennyivel különb odakint és mily drága, milyen rossz idehaza minden, amit a magyar fürdők nyújtanak. És a mi szegény magyar hazánk évente szegényebb lesz azzal a sok millióval, amit kiviszünk és még szegényebb azokkal a milliókkal, amelyeket behozhatnánk és a magunk javára előteremthetnénk.

Kérdjük: miért van ez így? és nem lehetne-e másképpen?

Az Országos Balneológiai Egyesület 25 éve küzdök, hogy ezt a beteg állapotot

megváltoztassa. 25 év előtt rámutatott arra, hogy igenis van mód reá, hogy azt a gazdag kincset, ami a magyar gyógyforrásokban rejlik kiaknázhassuk és hogy nem a vállalkozók éhjeltségén mulik, ha ez eddig meg nem történt. Rámutatott arra, hogy a magyar fürdők a legmostohább elbánásban részesülnek úgy a kormányzat, mint a nagytöke részéről. Rámutatott arra, hogy csakis egy egységes magyar fürdőtörvény megalkotásával lehetne ezen a bajon segíteni és 25 éve könyörög egyik kormánytól a másikig: alkossák meg a magyar fürdőtörvényt!

Az utolsó két évtized minden kormánya belátta a kérelem jogos voltát és foglalkozott az ügygel. Foglalkozott vele 1893-ban Wekerle Sándor kormánya és elkészítette az első törvényjavaslat tervezetét, 1901-ben Széll Kálmán a másodikát, 1908-ban újra Wekerle Sándor kormánya a harmadikat, 1911-ben gróf Khuen Héderváry kormánya a negyediket.

Eredeti facsimilében bemutatjuk 1/6 alatt annak az összehívóivnek a másolatát, amelyet 1903-ban az akkori képviselők írtak alá és amelyekben kijelentik, hogy a magyar fürdőüggyel foglalkozni kívánnak.

Es ime ma, 25 év munkája után ott állunk, hogy nincsen fürdőtörvény; hogy a magyar fürdők alig egy tapodtat haladtak előre és hogy az a néhány fürdő, amely nagy áldozatokkal, saját erejéből előretörtetett, keserű csalódások hatása alatt megállott az út közepén. Ijesztő példája ez annak, hogyan senyed el minden gazdasági törekvés e hazában és hogyan riad el mindenki: töke és vállalkozó attól, hogy a fürdőüghöz csak közeledjék is.

Hiszen ismeretes, hogy alig van a külföldnek olyan gyógyforrása, mint pl. Herkulesfürdő, Héviz, Szliács, Szováta, Trenčénteplíc, Pöstyén és van-e fenségesebb tájéka az Alpoknak, mint aminőt a regényes Tatra nyujt? És csakugyan olyan éhjeletlen a magyar vállalkozás, hogy ne tudná megteremteni azt, amit külföldön még a naiv tirolis és svájci paraszt is eltalál? Csakugyan nem tudná értékesíteni a források erejét, a vidék szépségét a nagyközönség kedvére és kényelmére? Hiszen azt látjuk, hogy a külföldi fürdők hemzsegnek a magyar vállalkozóktól? Hát miért nem maradtak ezek itthon és miért értékesítik tudásukat épen külföldön?

Egészen bizonyos, hogy nem igaz az, miképp e nemzet fiai éhjeletlenek volnának és nem igaz az, hogy nem tudnók itthon is megteremtetni azt az idegenforgalmat, amelyből milliókat lehet kovácsolni. De ahhoz, hogy a magyar fürdők fellendüljenek, nem elegendő ha favasszal megindul a lapokban a szidalmi áradat, amint ez eddig történt. Látjuk, hogy ez a magyar fürdőüghöz vajmi keveset használt. Ahhoz elsősorban az szükséges, hogy megalkotassék az a magyar fürdőtörvény, amely egyrészt gondoskodik a fürdők rendjéről és csendjéről, rendezett viszonyokat teremt a fürdővállalkozás és a *szűk látókörű nehézkés, sőt sokszor kapzsi községek* és hatóságok között; másrészt szerető kézzel támogatja azokat ott, ahol támogatásra szorulnak. A már négyszer megtervezett fürdőtörvényben nincsen egyéb, mint amit ezernyi apró iparvállalat amugy is megkap ezen országban. Főbb pontjai:

LEANDER

— Mese három felvonásban —

Írta: Vissnyovszky Rezső.

Személyek:

Leander. Gazdagság. Királyság. Szerelem.
Alom. Mesemondó. Jós. Dalnok. Egy apród. Egy tündér. Tündérek, apródok.

Harmadik felvonás.

Gyöngyözik a harmat,
Minden virág éled.
Felpezdült hát végre
A hajnali élet!
Milyen vidám regg lett!
Sohasem volt ily szép!
A nap sugarat szór
A tájra szerteszét.
Éjtől délig hullott
Véres verejtékem. . . (Megpillantja a tavat.)

Talán e tó partja
Lesz hős menedékem.

(A tó partján egy sziklára ül.)

Borult zordon éjben
Fárasztó volt utam:
Ennyi kint, fájdalmat
Sohasem tanultam.
Tövíses ut — mondják
A boldogság utja. . .
Mit tegyek Istenem!
Oly fáradt lett testem,
Mialatt számüzve
Szerelmet kerestem.
Visszamenjek újra
Honnan vettem utam,
S más irányba térjek
Bolyongni untalan?
Nincs tehát e földön
Már igaz szerelem!
Nincs, ki beragyogná
Álmaimat velem?
Szeretetlen éljek
Széles e világon
Hervadjak, mint levél
A száraz tar ágon. . . (Dalnok a színre lép)

Dalnok.

Dalnok köszönt ifju!
Ki vagy jó idegen
Borusarcu ember?

Leander.

Álmok álmodója,
A nevem Leander.
Szélrózsa üz erre,
Szélrózsa üz arra
És nem tudok lelteni
Igaz boldogságra.

Dalnok.

Miben látja lelked
Igaz boldogságát?

Leander.

Érezni szívemen
Hü szív dobogását!

Dalnok.

Álom ez, Leander,
Mely valóra válhat,
Bár a legtöbb álom
Valója a bánat!

Leander.

Nem értelek: Dalnok
Képes a beszéded.

Dalnok.

A szerelem: álom,
Hangulat az élet!

1. A fürdőkre vonatkozó közigazgatási intézkedések, amelyek a közegészségügy, a rend, a közbiztonság, a fürdővendégek és a fürdőtulajdonosok érdekeinek kellő megvédését célozzák;

2. a gyógyfürdőknek megadandó védőterület és kisajátítási jog, adó, illeték, szállítási és egyéb kedvezmények, melyeket a törvényhozás ugyanolyan, sőt nagyobb mértékben is számtalan más vállalkozásnak megadott már;

3. a fürdővállalatok hitelképességének megteremtésére szükséges törvényes intézkedések, amelyek önmagukban véve az államra nézve semminemű megterhelést nem jelentenek.

A fürdővállalatok fejlesztéséhez feltétlenül szükséges töltéses hitel igénybevétele, melynek megteremtése végett az államnak az állami adóztatási tervének-alapján évente körülbelül 400000.—, 600000.— koronával való támogatást kerjük.

Ezen állami áldozat sem jelent azonban állami kamatmentes kölcsönt, vagy állami szubvenciót, amely közvetlenül az államnak vissza nem térül és aminőt egyes iparvállalatok, segélyre szoruló földművelő vidékek, a helyi érdekű vasutak többszörösen nagyobb összegben kaptak és kapnak. Mi csupán oly állami előleget kérünk, amely arra szolgál, hogy a tőkének a fürdővállalatokkal szemben mutatkozó bizalmatlanságát legyőzzé és amely legnagyobb valószínűség szerint teljes összegben az államnak közvetlenül is visszatérül.

Az az áldozat tehát, amelyet az ország gyógyfürdőinek intenzív fejlesztése az államtól megkíván, nem nagyobb, mint amit az állam egy-két vármegye állattenyésztésének fejlesztése érdekében — nézetünk szerint helyesen — évi költségvetésébe felvesz!

Találkozunk azon ellenvetéssel is, hogy miért fejlődnek a külföldi fürdők állami támogatás nélkül. Legyen szabad rámutatnunk a felfogásnak gyökerében téves voltára. Eltekintve attól, miszerint a külföldi fürdők sokkal régebbi múlttal és kultúrára tekinthetnek vissza és e tekintetben ugyanúgy állnak magyar fürdőinkkel szemben, mint a külföldi ipar a magyar iparral szemben, külföldön az állam és egyéb közületek a legmesszebbmenően támogatják még anyagilag is a fürdőket. Így például az osztrák belügyi tárca költségvetésében „Unterstützung sanitärer Unternehmungen“ cím alatt 1914-re 4.000.000 korona van felvéve, amiből keletkező fürdővállalatok, új beruházá-

sok, hosszú lejáratú kamatmentes kölcsönökben részesülnek, amit konkrét példákkal tudunk igazolni; s a kis Tirol egy maga évente 2 millió költ idegenforgalmának emelésére.

Ezenkívül a külföldi fürdők legjelentősebb része az államnak, az országnak, vagy a községeknek tulajdonában van (Karlsbad, Marienbad, Franzensbad, Gastein, Ischl, Meran, Grado, Bad Nauheim, Baden-Baden, Svinemünde, Kolberg, Vichy, Ems etc.), amelyek kellő tőkére felett rendelkeznek!

Amde ki ad tőkét, ki ad hitelt magyar fürdőknél? Hiszen az Osztrák-Magyar Bank alapszabályai még a jelzálogkölcsönt is lehetlenné teszi számukra! Hát hogyan lendülhet fel az építési, a vállalkozási kedv, ha sem hitele, sem bizalma, sem becsülete, sem a Kormánytól, sem a pénzügytől nem nincsen?

Az Országos Balneológiai Egyesület küldöttségileg fordult a jelenlegi Belügyminiszter, Pénzügyminiszter és Kereskedelmi miniszter urakhoz és kérte őket, hogy vigyék dülőre a magyar fürdőjavaslat sorsát. Ha nem akarják megadni mindazon kedvezményeket, amelyeket már az előző kormányok kilátásba helyeztek, akkor adjanak legalább annyit, amennyit adhatnak. De ne hagyják a magyar fürdőügyet tovább is azon a lejtőn, amelyen ezidőszert van és ne hagyják veszni az országnak ezt a fontos gazdasági érdekét. Hiszen a hazai gyógyfürdők fejlesztése egy kész iparág, amelyet nem is megteremteni, csak nyomorúságából feltámasztani szükséges. Olyan iparág, amely egyúttal a közegészségügynek is fontos szolgálatokat tesz. Olyan iparág, mely nem kizárólag egyes emberek vagyonsodását jelenti, hanem egész érdekelt községeket és környékeket. Nagyon rész hegyvidéki támogatásra szoruló népességről van szó, amely ennek révén kenyerhez jut. Az a csekély áldozat pedig, amelyet a Magyar Állam a fürdőtörvénynek hozna, százszeresére megtérül, mert bizonyos az:

hogy az ország östermelése, ipara és kereskedelme a bel- és külföldi fürdővendégek révén, úgy magukban a fürdőknél, mint az ország többi részét is élénkítő idegenforgalom által erőteljes fellendülést nyer;

hogy a közegészségügy lényeges javulása állana be;

hogy végül az államkincstár egyenes

és fogyasztási adókban és illetékekben, vasuti személy- és teherszállítási díjakban kiszámíthatatlan új bevételre tenne szert és többszörösen visszanyerje azt a csekély áldozatot, melyet nyújtana.

Az ország legelőkelőbb orvostestülete: a Budapesti kir. Orvosegyesület a múlt évben szintén foglalkozott a magyar fürdőügygel. Ennek eredményeképpen felterjesztést intézett a m. kir. Kormányhoz, amelynek szövegét 2. alatt eredetiben mellékeljük. Nem kell ehhez kommentár!

A Magyar Balneológiai Egyesület könyörög az országgyűlési képviselőkhez és minden magyar emberhez, tekintsek ezt a kérdést végre sürgős jellegűnek, amelyet meg kell oldani. A megoldás nem nehéz, hiszen minden elő van készítve, csak egy kis jóakarattal és ügyességgel kell hozzá, amelyet jelen sorainkkal felkeltani óhajtunk. Bizvást reméljük, hogy a mérvadó körök meg fogják hallani szavunkat!

Az Országos Balneológiai Egyesület.

A kiáltványt megküldik a kormány és a törvényhozás tagjainak, a vármegyéknek, az orvosi testületeknek, a fürdőtulajdonosoknak és a sajtónak.

Ugy tudjuk, hogy a jelenlegi kormányban megvan a hajlandóság jóvátenni az előzők mulasztását. Hogy a kormány érdeklődését sikerült a magyar fürdők felé terelni, jórészt Fodor Kálmán dr. és Rudnyánszky György orsz. képviselőknek és Winter Lajos fürdőigazgatónak köszönhető, akik informatív és előkészületi munkálataikkal máris jelentékeny szolgálatot tettek a magyar fürdőknél, melyeknek rég letűnt szerencsecsillaga — szeretjük hinni — egyhamar újra felragyog.

Almaink csak ritkán
Válnak szép valóra,
A szerelem üdvét
Kevesekre szórja.
Ki reménytelenül
Ég, sir, rajong érte,
Annak csak örökös
Hangulat az élte.

Leander.

Uj életbölcsesség!
Sohasem ismertem,
Mi is a te lelked,
Hogy ily bölcsességre
Tud oktatni engem?

Dalnok.

Mi a dalnok lelke?
Hullámzó nagy tenger,
Melyet a szélvihar
Vad haragja felver.
Kert, melyben két virág
Nyilik: öröm s bánat,
De e kettő dalban
Egy virággá válhat.
Dalnok lelke csodás
Szent zsarátnok lángja,
Mely lángtól eloszlik
Minden köd homálya.
Világít a dalnok
Lángja melegével,
S míg másnak világít,
Az alatt ő ég el.

Dalnok lelke forrás,
S akit szomja éget,
Az sietve, vágyva
E forráshoz téved.
Dal a költő lelke,
Mely szivedig érhet,
S örülsz is, zokogsz is,
Ha a dalt megérted!
De ha költő lelke
Mint villám lecsattan,
Magszakad az ének
S a húr ketté pattan!

Leander.

Szóljon hát a lelked
Hadd halljam a hangját
És gyűjtsd fel a csodás
Szent zsarátnok lángját,
S miért utra keltem
Mond mi a szerelem?

Dalnok.

Szerelem? Üdvösség,
Fájdalom szülöttje,
Himes szárnyu lepke,
Almaink ölöje.
Szeret a madár is,
Szeret a pillangó,
Szeret a szellő is
Fákon átsuhanó.
Amit a lég lehel,
Az is csak szerelem
És szeret az ember

Lángolón, végtelen.
Mért szeret nem tudja,
Mért szeret nem kérdi,
Mért szenved, mért örül
Nem tudja, nem érti!
Szív az ész megköti
S ha szerelmet érez
Hevíül a szív s lángol
S ezer sebből vérez.
És az agy nem érez,
Csak a kéj háborog,
Mely az érből vért szív
S ad helyébe lángot.
A szerelem néma,
Hangja csókba fullad
És a szem e hévben
Tenger könnyet hullat.
Mámor a szerelem,
Mely éltet, vigasztal,
S belehalunk mégis,
Mint virág tavasszal...

Leander.

Ó, ne tovább Dalnok!
Háborog a lelkem
S kimondhatlan, büvös
Vágy szállott meg engem!
Élet, vagy halál lesz
Nékem a szerelem
Mindegy, de úgy érzem
Apostola lettem!
Üdvösség forrása,
Fájdalom szülője,
Himes szárnyu lepke,

Februári tavasz.

— Park, rádiumhegy, sárcipő —

A ködös delelőttök és esős délutánok közt az emberek mintha tavaszi hangulat venne erőt. Persze olyan tavasz ez, amelyről a kalendárium nem vesz tudomást s amely egyetlen esetben sem tart tovább egy, legfeljebb két óránál. Inkább sejtés, mint valóság, mely a galosnik jegyében tartja bevonulását.

Ezzel szemben a park vajmi kevés vizsgatással kecsegtet. A fák, a cserjék szakadozottak, feketék, mint egy igazi decemberben. Jóságos nagyszonyunk Erzsébet királyné a deszkafalak hasadékain keresztül veti merengő tekintetét az előtte elterülő virággyakra, amelyeken még sokáig nem lesz kikelet. A nagy allee fekete, tar koronán a februári napfény csalóka sugarai szűrődnek át. Az ágak, mindmegannyi lefagyott, a hosszú hideg okozta fájdalomtól meggömbült, elsatnyult ujj. Nincs ág, mely alázatos gesztusok közepette ne nyujtana hervadt leveleit a tavasz csodája, a remény felé. És ezekről az ágakról, levelekről déltájt kristálytisza, csengő cseppek hullanak alá. Mintha messzi harangzúgás töltené be a park kísérteties csendjét. És fenn a rádiumhegyen tágra nyílik, mint a mesében, az ég kárpitja. Apró báránnyelvények uszálnak a világosra, áttetszőre mosott kében, a radosnai rengeteg felől pedig egy idegenszerű, panaszos hangot hoz a szél. A tavasz sejtésének legősibb kifejezése ez amelyre csak nagyvártatva, akadozva, szinte félve adja meg a választ az első pacsrta.

Lassan megered az eső. A Thermia magosan úszó ivlámpáinak kékes holdja köré a köd melankólikus gloriólákat fon és a déli februári tavaszra már csak a galosnik emlékeztetnek, amelyekben káromkodva, rosszkedvűen evezünk hazafelé locskos, feneketlen, rendezetlen utcákon.

A hotelakadémia

Október 15-én nyílik meg Düsseldorfban a „Szállóismeretek nemzetközi intézete”. Ez a legmagosabb és egyúttal legelső nyilvánosjogu tanintézet a szállóiparban szükséges ismeretek elsajátítására. Az intézetet a szállótulajdonosok nemzetközi egyesületének támogatásával Düsseldorf városa emelte.

Ezzel oly terv kerül megvalósításra, mely nemcsak az érdekelt köröket, de az egész nyilvánoságot évek óta foglalkoztatja. A szak- és kereskedelmi ismeretek, valamint az általános műveltség kiterjesztése régi óhaja nemcsak a szállóipar különböző fokozatainak működő alkalmazottainak, de maguknak a szállótulajdonosoknak is. A napról-napra szaporodó nagyüzemek folytán a szállóiparban nehéz adminisztratív és szervező-kérdések merültek fel, melyeknek helyes megoldásához igen nagy és fontos közgazdasági és kulturális érdekek fűződnek. Nagyobbak és sokoldalubbak lettek természetesen a vállalkozók és a vezető tisztviselőkkel szemben támasztott igények is. Mint különös hiányt felpanaszolták évek óta, hogy míg más szakmákban számos intézet gondoskodik az illető iparág művelőinek továbbképzéséről, addig a szállóipar érdekeit egyetlen nyilvános intézet sem szolgálja. Különböző meddő kísérletezések után, 1912-ben a szállótulajdonosok nemzetközi egyesületének elnöke Hoyer kölni szállótulajdonos és Stegemann dr. titkos tanácsos egy alap megteremtését határozták el, amely rövidesen meg is lett s így nyomban nekiláthattak a terv megvalósításának. Az új intézetbe úgy bel- mint külföldiek egyazon feltételek mellett vétettek fel. A beiratkozás középiskolai érettségi bizonyítvány vagy egyéves önkéntesi jogosultság (megfelelő gyakorlati előismeretekkel) alapján történik. Kivételes esetekben felvehetőek olyanok is, akik a fenti képesítéssel nem rendelkeznek, de akikről koruknál és állásuknál fogva föltételezhető, hogy az előadások megértéséhez, kellő műveltséggel bírnak. A kurzus négy szemeszterre (két évfolyam) terjed. A nyári félév április közepétől július végeig, a téli október közepétől március közepéig tart. A félévek beosztásánál tekintettel voltak a szállóiparban igen mozgalmas július-szeptemberi negyedévre, melyet gyakorlati ismeretek elsajátítására szántak. Minden félév végén az előadott tárgyakból vizsgák tartatnak.

A befejező-vizsgálathoz csak azok bocsájtattak, akik a négy félévet rendszeresen hallgatták.

Az egyes tanszakok részére kiváló szakértők és egyetemi tanárok hívtak meg. Az előadásokon és szaktudományi gyakorlatokon kívül tanulmányi kirándulások is lesznek. A felvétel díja 20 korona. Az évi tandíj 300 márka. Érdemes hallgatók 600 márkáig terjedő ösztöndíjt kapnak. Az intézet igazgatóságának tagjai: Düsseldorf városi mindenkori főpolgármestere, az intézet igazgatója és a szállótulajdonosok nemzetközi egyesületének mindenkori elnöke vagy delegáltja.

HIREK.

Személyi hírek. Hosszabb furdótartozkodásra legutóbb megérkeztek: Komáromi Kacz Endre, festőművész (Budapest), Joh. Savescu, igazgató (Braila), Starbek Borovskij gróf nejevel (Varsó), Mrs. Otto Falk, Miss Lilian Wahl kísérettel (Milwaukee), Suchanek E. dr. cs. és k. osztálytanácsos (Wien) és többen. — Machovich János főszolgabíró és furdóbiztos visszatért szabadságáról és újra átvette hivatala vezetését.

A miniszter ígérete. A múlt héten Fodor Kálmán dr. orsz. képviselő és Kisfaludi Jenő László igazgató kihallgatáson voltak Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszternél, akitől a polgári iskola részére államsegélyt kértek. Kisfaludi igazgató átnyújtotta a miniszternek az iskola részletes költségvetését, a fenntartáshoz szükséges államsegély minimális összegének feltüntetésével. A miniszter kijelentette, hogy az ügy iránt a legnagyobb jóakarattal viseltetik s tőle telhetőleg azon lesz, hogy az iskola jövője mindenképpen biztosítható.

A néppárt Pöstyénben. Az egyik nyitrai újság röviden beszámolva a múlt heti néppárti gyűlésről, a jelen voltak egy részének névsorát is közli. Így többek között Kisfaludi Jenő László polgáriskolai igazgató nevét is említi. Az igazgató úr esetleges félreértések elkerülése céljából annak kijelentésére kért fel bennünket, hogy ő a gyűlés tartama alatt ugyan ott volt a Hársfában, de csakis mint kávéházi vendég. Politikával nem foglalkozik s így a gyűlés

Álmunk ölője!
Szállj szivembe, lepj meg
Röpke tündér-álom!
Jöttöd oly égő,
Lázassz szíveddel várom!
Várlak ó szerelem,
Mint virág a pillét,
Mint falomb a szellőt
S fenyves a fülmilét.

Dalnok.

Jó Leander vándor!
Nézd milyen e faszor.
Ez a fa épp olyan,
Mint az az utolsó,
S ebből tán bölcső lesz,
S amabból koporsó!
Ilyen a szerelem.
Ölelő lány karban
Szív sziveden dobban,
Mint bölcsőben rengesz
S csókra termett ajkon
Édes üdvre lehetsz.
Am örökre mégsem
Csókolhat az ajkad
S az ölelő lány kar
Ölelése lankad.
És ha lecsókoltad
Végre az utolsót,
Megtörve keressz fát
S faragod koporsód. . .

Leander.

Azt mondd hát Dalnok,
Hogy muló az éden?

Dalnok

Muló, mint az álom
S elszáll észrevétlen.
Ősszel a faágról
Lesóhajt a levél,
Te sem veszed észre,
Hogy elhagyott lettél:
S ne feledd el vándor,
Hogy kikeletkor is
Hervadhat a falomb,
Hervadhat virág is. . .
Mámor a szerelem,
Mely éltet, vigasztal
S belehalunk mégis,
Mint virág tavasszal. . .

Magányba hiv lelkem,
Több szóm hozzád nincsen,
Vigyázz a szivedre!
Áldjon meg az Isten!

(Induló félben Leanderhez.)

Mámor a szerelem,
Mely éltet, vigasztal
S belehalunk mégis,
Mint virág tavasszal. (E1)

Leander.

Dalnok, megbolygatád lelkem,
Álmodozóból gondolkodó lettem.
Vigyázzak szivemre. . .
Mámor a szerelem,
Mely éltet vigasztal
S belehalunk mégis,
Mint virág tavasszal. . .

Nem értelek, Dalnok!
A szivem andalog,
Varázs tartja fogva,
Arcomat a lég legyinti,
Büvös illat terjeng érzem. . .
Fű, lomb, virág rezdül, susog. . .
Dalnok ezer sebből vérzem!
Lángban szivem, lelkem!
Még nem is ismerlek
És már is, Szerelem,
Vértanuddá lettem!

Nem hajt ki itt soha
A szerelem fája,
Nem ültették ide,
Erre a szép tájra.
Itt az éjek árnyán
Illatteli párnán
Illatellen pihen!
Csittulj lázas szivem,
Nincs neked már álmod,
Tied az est s éjfé,
Jer hát szív az éjbe
Nincs akitől félnél.

Napsugár, szerelem,
Harmat, himpor, álom!
A világ igazát
Csak most érzem, látom.
Vagy tán csak a Dalnok
Zavarta meg lelkem:
Kísérő csillagom,
Hová is vezettél,
Hová hívtál engem?

(Sziklára ül. Kis szünet. A csillag újra kigyul.)

annál kevésbé érdekelte, mert azon kizárólag tót beszédek hangzottak el, amely nyelvből pedig egy betűt sem ért.

Pofozkodás. Pénteken este, templomból jövet Fürst Ignác kereskedő felelőségre vont Ponger Hugó kereskedőt egy állítólagos sértő kijelentése miatt, melyet Fürst egyik nőrokonával szemben mások előtt használt. Szóváltásba keveredtek, melynek folyamán Fürst arculütötte Pongert. Az affairenek a bíróság előtt folytatása lesz.

Aggresszív káplán. A multkori népgyűlést feltűnően heves filippikával rekesztette be Garay János káplán, aki az egész népgyűlési heccet kieszelte s rendezte. A megnyitó-beszédet is ő tartotta, amihez pedig csakis az elnöknek lett volna joga. Ugy értesülünk, hogy Visnyovszky József dr. a Népszövetség helyi szervének elnöke ezt nem hagyja annyiban s a dolgot egy legközelebb tartandó közgyűlés elé viszi. — Garay káplánt — mint értesülünk — megférhetetlen természete miatt a hercegprimás legközelebb el fogja helyezni innen.

Iskolaszéki ülés. A Pöstyéni Polgári Iskolát Fenntartó Egyesület Iskolaszéke vasárnap tartotta rendes évnegyedes gyűlését Földes Sándor alelnök elnöklése alatt. A Tüske Viktor lemondásával megüresedett állásra Szallár Dénes rajztanár nyert meghívást. Mannherz Adél, Saffárné Drumár Kornélia és Zsoldos Hermin segédtanárnők rendes tanárnökké választottak. A gondnoki előterjesztés után megállapították az énekóraadó s a hitoktatók tiszteletdíját. Elhatározták, hogy a tavasszal nagyszabású ünnepélyt rendeznek az iskolaalap javára. Sajó Adolf dr. és Quittner Ármin a sakkverseny alkalmával nyert tiszteletdíjról lemondva, annak ellenértékét 50 koronát az iskolának ajándékozta. Végül az igazgató beszámolt a miniszteri kihallgatás eredményéről. (— i)

Szinielőadás. A polgári iskola növendekai vasárnap március elsején szinielőadást rendeznek a Herzog-szálló nagyszalonnában, a következő műsossal. 1. Előhang, írta Kiss József. 2. Az álom, vigjáték 3 felvonásban, írta Bokor Malvin. 3. Prolog, írta Mesetündér, játék 3 felvonásban, írta Lóssy Géza. Kezdeté este 7 órakor. Belépődíj 2.—, 1.50 és 1.— korona. Tekintettel arra, hogy a tiszta jövedelem kulturális célra fordítatik, felülfizetéseket a rendezőség köszönettel elfogad.

Eljegyzés. Zsures Nándor okl. jegyző, tart. hadnagy, eljegyezte özv. Bakhó Gyulánét Budapestről. (Minden külön értesítés helyett).

Politikai korcsma. A Gazdák és Iparosok Köre, amely elnöke Visnyovszky József dr. járásorvos intencióinak ellenére hovatovább néppárti politikai klubba kezd átalakulni, mint értesülünk, fiókot szándékozik nyitni a Jeruzsálem-negyedben. A fiókhoz persze korcsma kell — enélkül ugyalszik nincs néppárti politika — s így a fiók kiszemelt gazdája Gubala János részére italmérségi engedélyért folyamadtak. Tekintettel arra, hogy Pöstyénben már amugyis elég a korcsma, de különösen arravaló figyelemmel, hogy egy a nép szélesebb rétegeinek művelődésére (!) alakult egyesület és az alkohol nem igen férnek el egymás mellett, nem hisszük, hogy az erre illetékes tényezőkben meglesz a haljandóság a néppárti korcsma részére kért licenctiát megadni.

Megdagadt a Dubove-patak. A Dubove-patak az esőzések és a hóolvadás folytán helyenként kilépett medréből. A patak vizállása oly magosságot ért el, aminőhöz hasonló évek óta nem tapasztaltak.

Vendégforgalom. Az elmúlt héten 41 idegen lett a bizottsági irodában bejelentve és pedig 34 fűrdővendég (14 munkás) és 7 átutazó. Október elseje óta összesen 963 idegen fordult meg Pöstyénben.

Leégett szeszfőzde. Bankán f. hó 17-én kigyuladt a Löwy-féle szeszfőzde, melynek berendezése és felszerelése porrá égett. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. A kár, mely jelentékeny összeget tesz ki, biztosítás révén megterül.

Botrányos részegség. Szombaton délután nagy csődület támadt a Hársfászálló előtt, ahol egy munkáskülsőjű, erősen alkoholizált embert akart két rendőr bekisérni. A rendőrök sehogysem bírtak a kapálódzó emberrel, sőt az egyik rendőrt úgy mellbevágta, hogy megántorodott és végigterült a sáros úton. A dulakodásnak az ép arra jövő Anderle hentesmester vetett véget, akinek segítségével sikerült a garázda részeg embert megfékezni és a rendőrségi fogdába bekisérni.

Ismét tót szini előadás. A Gazdák és Iparosok körében, farsang végével ismét tót szini előadást tartanak. Amily örvendetes biznysága ez a szellemi haladásnak, annyira perhorreszkálendő benne, hogy vele

idegen kulturát szolgálnak. Elvégre Nyitra vármegye, ha a határon is, de Magyarországon fekszik s ha már bizonyos körökben semmiképen se tudnak elleni szláv kultúra nélkül, tessék átrándulni Brünnbe, Leitomischlbe vagy Przíbramba. Ott akár itélet napjáig gyönyörködhetnek a színpadon felelevenített szláv hősmundákban. De hogy idebenn az országban, a magyarság testén idegen és hozzá még a magunkénál inferiorisabb kultúra élőkődjék: szégyene, diszkreditálása saját kulturánknak. Tessék ezt már egyszer odakünn is tudomásul venni.

A FMKE a Felvidékért. A FMKE legutóbbi, Pöstyénben tartott közgyűlése Szalavszky Gyula v. b. t. t., Trencsénvármegye főispánjának indítványára elhatározta, hogy a felvidéki háziipar felkarolása, valamint a Felvidék alkalmas pontjain gazdasági és ipari szakiskolák létesítése iránt fölterjesztést intéz a kir. kormányhoz. A felterjesztés abból indul ki, hogy a nemzetiségi kérdés a felvidéken főleg megélhetési kérdés. A cseh pénzen létesült nemzetiségi, ipari, gazdasági és pénzügyi vállalkozások nyíltan magyarellenes tendenciát hirdetnek. De kenyeret nyújtanak a jó érzelmű tót népnek és ezzel nyerik meg eszméiknek. Az ellenük való harc gazdasági harc legyen és háziipari szövetkezetek alapítása lenne ezen harc sikerének előfeltétele. Kéri tehát a kormányt, hogy az ügyet ezen szempontok szerint vegye fontolóra és tegye meg a szükséges intézkedéseket. A hiteles adatokkal fölszerelt felterjesztés részletesen ismerteti az egyes felvidéki megyék háziiparát és felsorolja azokat az iparágakat, amelyek elsősorban lennének alkalmasak a megfelelő értékesítési szervezet megalkotása útján a nemzetiségeknek a magyarság részére való megnyerésére.

Nyitra vármegye közgyűlése. A vármegye törvényhatósági bizottsága csütörtökön f. hó 26-án délelőtt 10 órakor Craus István főispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tart. A tárgysorozaton 128 pont szerepel, így az EMKE átírata a román paktumtárgyalások ügyében, az üzleti záróórak szabályozásáról szóló megyei szabályrendelet, a nyitrai kereskedelmi iskola ügye stb.

Jubiláns jegyző. Krakoványból írják nekünk: A krakoványi körjegyzőség jeles és érdemekben dus jegyzője Syllaba Béla, immár 25 esztendeje működik e helyen

Kigyult csillag fénye
Ujra biztatsz engem?

(Jós a színre lép.)

Öreg Jós, ősz apóm
Mi hozott e tájra?
Királyság tündére
Küldött bizonyára!

Jós.

Igazad van vándor.
A királynő küldött.

Leander.

Tán az ő számára
Keresed az üdvöt?

Jós.

Mintha tanítványom
Lettél volna vándor,
Előre tudod már,
Mért jövök a várból?
Meríteni jöttem
Szerelem vizéből,
Bár hiába, mégis
Hoznom kell e vizből.

Leander.

Szerelem vizéből?
Nem értek öregem.

Jós.

Figyelj hát Leander,
Elmondom röviden.

(Tóra mutat)

E tó, melynél állunk
A Szerelem tava,
S aki benne lakik
A Szerelem maga.
De elmondom azt is,
Hogy jött e tó létre?
Vala egy királynak
Három szép tündére.
Ismerték e hármat
Messze, messze tájon,
Nem volt náluk szebb lány
Sehol a világon.
A király hitvese
Korán szállt a sirba
És ravatalánál
Egy lány fakadt sirva.
A másik két lányka
Nem hullatott könnyet,
S nem is tudott sirni
Soha, soha többet.
Mintha nem lett volna
Szive e két lánynak
Anyjuk sirhalmánál
Oly hidegen álltak.
A temetés után
Történt harmad napra,
Hogy a siró lányka
Egy szál kis virágot
Tett le a sirhantra.
Másnap a kis virág
Árnyas bokorra nőtt.
Mikor a méla hold
Fénye újra feljött,
A három lánytestvér

Szóltan a sirhoz jött.
De ime a bokron
Három tárgyat látni,
Melyekből kedv szerint
Lehet választani.
Aranyvirág egyik,
Korona a másik,
Könnycsepp a harmadik.
Választott is mindjárt
A három szép lányka.
A siró tündérlány
A könnycseppet kérte
A másik kettőnek
Igaz öröme.
Aztán mind a hárman
Hazafelé mentek,
S tudj' Isten mindhárman
Egyformán örültek.
A tájra szerteszét
Vak sötétség terült,
Mikor a három lány
Álomba szenderült.
Hajnál hasadtával,
Virradatkor, másnap
Hogy milyen volt álmuk
Elmondták egymásnak.
Mind a három lánynak
Valóra vált álma,
És kettőnek sorsát
Ismered is már ma.
Aki mohón kapott
Aranyvirág után
Szivtelen, de gazdag
S nyugszik aranypárnán.

mint jegyző. Körzetéhez tartozó négy község közönsége jegyzőjéhez való szeretete, ragaszkodása és érdemei elismerése jeléül e hó 15-én este impozáns — zenével egybekötött — fáklyamenetet rendezett. A menetet előbb a község főutcáján vonult végig, azután megállapodott a község háza előtt ahol Kalis Mihály krakoványi községi bíró, majd a többi községek előjárói üdvözlétek Syllabát, aki meleg szavakban mondott köszönetet az ovációért. Ezután a nagyvendéglőbe vonult a 400 főre tehető közönség, ahol az ünneplést folytatták. Syllaba hosszú működése alatt önzetlenül s teljes odaadással fáradozott községeinek felvirágzásáért s közönségének jólétéért; különösen nagy szolgálatot tett községeinek közgazdasági és szociális működésével, amelyek maradandó becsüek.

Új egyházi főfelügyelő. A vágujhelyi ág. hitv. ev. egyház f. hó 15-én tartotta rendes évi egyházi közgyűlését. Miután az előterjesztett számadásokat és jelentéseket elfogadták, a megüresedett egyházi főfelügyelői tisztségre Markovics Rezső dr.-t választották meg.

A Park mozgó műsora e héten ismét szenzációsan ígérkezik. Kedden f. hó 24-én „Bolond estély” lesz. Kacagató szkecek kerülnek előadásra, Linder-rel és Prinz-cel. Pénteken amerikai műsort mutatnak be, feltűnést keltő tengerentuli képekkel. Vasárnap ünnepi disz-műsor. Szerdán március 4-én Csepreghi Ferencz kitűnő népszínműve a „Sárga csikó” kerül bemutatásra. Ezen előadáshoz számozott jegyek már előre válthatók.

A „Vasárnapi Ujság” február 22-iki száma csupa olyan képet közöl, mely tárgyánál vagy szépségénél fogva szenzáció: Wied herceg albán tejedelem bécsi látogatása s az albán esendőség, gróf Vay Péter harmadik földkörüli útjának képei Jáva szigetéről, Gineverné György Ilona által küldött képek a londoni Shakespeare-bátról. Külön érdekesség az ideai farsang béli szépségeinek koszorúja. Szépirodalmi olvasmányok: Szini Gyula és Lagerlöf Zelma regényei, Oláh Gábor és Mezey Sándor verse, Szöllösi Zsigmond novellája, Schöpfung Aladar színházi cikke. Egyéb közlemények: képek a vasútgazdák tátrai kirándulásáról s a rendes heti rovatok. Irodalom és művészet, sakkjáték, stb. —

Közgazdaság.

Kivándorlási értekezlet. A répamunka veszedelmei jutottak szóba a f. hó 16-án Zsolnán tartott kivándorlási értekezleten. Az ügy annyira fontos és életbevágó, hogy erről külön is meg kell emlékeznünk. Bereghy András bellusi plebános igen alaposan és érdekesen kifejtette, hogy az ugynevezett répamunkába való szegődés sokkal nagyobb veszedelmet rejt magában, mint a kivándorlás. A kivándorlás káros hatásait sok esetben enyhíti az a körülmény, hogy a kivándorlók által kivitt pénz egyrésze azok szorgalma által ismét visszatér az országba s hogy az ideiglenesen nélkülözött munkaerő is visszatér. A nép szeme előtt a kivándorlásnál általában az a cél lebeg, hogy Amerikában szerzett pénzen otthon ismét existenciát alapít. Ragaszkodik a földhöz, hazájához. Nem így a répamunkás. A szomszédos Cseh- és Morvországba répamunkába szegődött munkások alig hogy hazaérkeznek, a jövő évi munkára máris előleget vésznek fel. Az előlegeken élnek, isznak és munkakerülők lesznek, tavasszal tömegesen mennek ki családostól Morva- és Csehországba. Gyermeküket ott járatják iskolába. A gyermekek már zsenge korukban el lesznek idegenítve, a munkások pedig oly eszméket szívnak magukba, amelyeknek hatása alatt megférhetlenek, munkakerülők, gyűlölködők és a társadalmi rend ellenségei lesznek. Ellátásuk ott idegenben nem emberhez méltó, legnagyobb erkölcstelenségben élnek csapatokban. Az Amerikából visszatértekből általánosságban, — de a répamunkából visszatért munkásokból sohasem lesz ember. Erkölcsileg degenerálva, fizikailag enerváltak térnek vissza. Rudnay István alispán kifejti, hogy a tisztán magánjogi természetű munkabérszerződést büntetőjogi szankcióval korlátozni nem lehet, de a munkaközvetítőkre különös gondot fog fordítani. Szalavszky Gyula v. b. t. t., főispán teljesen magáévá teszi az ügyet, mert habár ez a kivándorlás elleni akció keretébe nem tartozik, mint megdöb-

bentő jelenség különös megoldási módokat igényel annál is inkább, mert ez a munkásmozgalom még a munkabér nagysága által sem indokolt. Népünk a Lajtán túl sem nagyobb munkabérben, sem jobb ellátásban nem részesül. — Igen üdvös munka lesz, amit a bizottság e visszásság állapotok szanálása körül ki fog fejteni, annál is inkább, mert gazdáinknak szükség van mezei munkásokra, munkaerőre, ép, egészséges erkölcsös népre, amit a répamunka évről-évre apaszt és elvon tőlünk; ellenségekre nincsen szükségünk, amelyeket pedig a külföldi répamunka tömegesen növel.

A népbank közgyűlése. A Vágujhelyi Népbank f. hó 15-én tartotta közgyűlését, melyen 136 részvényes jelent meg 8456 részvény képviselőként. A közgyűlés elfogadta a mérleget, megadta a felmentvényeket s elfogadta az igazgatóságnak az osztalékra vonatkozó javaslatát, mely részvényenkint 8 koronában lett megállapítva. Ezután megejtették a választásokat. Elnöknek Reviczky Bertalan plebánost, alelnöknek Stodola Kornél bécsi gyáros és bankigazgatót, vezérigazgatónak Markovics Iván dr.-t választották meg. A Tátrabank szanálása ügyében elhatározták, hogy az intézet 200 db. 200 koronás részvényt jegyez, de csak az esetben, ha egy e célra kiküldött bizottság a megejtendő könyvvizsgálatok alapján meggyőződik, hogy a befektetés nincs veszélyeztetve. Az elhunyt vezérigazgató özvegyének és árvaainak 1200 korona nyugdíjat szavazták meg. Elhatározta a közgyűlés, hogy az alapszabályokat olyképp módosítja, hogy az igazgatóság mellé héttagú végrehajtó-bizottságot rendel ki, melynek tagjaiul Markovics Iván dr.-t, Gocsár János aligazgatót, Klucsovsky Istvánt, Markovics Rezső dr. intézeti ügyészt, Dobruczky Lajos vezető-igazgatót, Kmet György pénztárost és Cabik János igazgatót választották meg. Jótékony célokra a tiszta nyereség 4%-át fordítják.

Bérleti részvénytársaság. A Rosenthal Ignác és Fia cég kovarci és apponyi nagybérletének átvételére hétfőn 1.400.000 korona alaptőkével Nyitrán új részvény-

A Gazdagság lánya az,
Akiről most szoltam...

Leander.

Emlékszem. Ugy-e az,
Akinél már voltam?

Jós.

Igen az. Másiknak
A korona jutott,
S hogy milyen a sorsa
Ugy-e azt is tudod?
Hiszen láttad ugy-e
A Királyság berkét?
Nem is kell folytatnom
Tovább e bus regét.
Urnóm a tündérhon
Ékes királynője
De szívet, szerelmet
Hiába kérsz tőle.
A harmadik lányka
Ki a könnyet kerte
Ide jött e tájra,
S itt e tóban várja
Igaz boldogságát.
És ez a tó itten
Könnyeiből támadt,
Annyi könnyet sirt el
A fájdalom s bánat;
Mert még anyja mondta
Ez áldott jó lánynak,
Hogy a könnyeiből
Üdvök tava támad.
A lány itt a tóban

Hón epedve várja,
Mikor teljesül be
Szíve édes álma,
Mert ő azt álmodta,
Hogy boldog lesz szíve,
De soká fog sírni,
Mig eljön a hive.
És szerelmi vágyban
Könnyet ejtett könnyre,
E tó minden cseppje
Szerelemnek könnye.
Ki e tó vizéből
Iszik csak egy cseppet,
Érez kimondhatlan,
Lángoló szerelmet.
Én niába viszek
Urnómnek e vizből...

(Serlegébe vizet merit.)

Leander.

Él hát egy nő mégis,
Ki a szerelemnek
Rózsafáját örzi?

Jós.

Mint mondtam Leander.
Fogd ezt a serleget
És meríts a vizből,
Igyál a szerelem
Ontotta könnyekből.
Tán feljön a tündér,
Kiszáll a fővényre
És keblére ölel.
E mély tónál hajt ki

Szerelmednek fája,
Am jól vigyázz rája...
S ha boldoggá lettél,
Boldoggá végtelen,
Mondd el a világnak,
Hogy a hü szerelem
Még ma is megterem.
— Áldjon meg az Isten!

Leander.

Áldjon meg az Isten:
Óreg apó, jósom!
Bizom a szavadban
S eldöntöm hát sorsom. (Jós el.)

(Leander a tóhoz megy, vizet merit és iszik)

Szállj ki a fővényre
Tónak tündérlánya!

(A tóból kiszáll a szerelem s egyidejűleg a szerelem tündér-kara is a színe lép.)

Szerelem.

Ki merit vizemből
Szerelemre vágyva?

Leander.

Leander. Egy vándor.
Hosszu utra keltem,
Hogy a hü szerelmet
Nálad megkeressem.

Szerelem.

Láttad a Gazdagság
S Királyság pompáit?

Dr. PAJOR SZANATORIUM ÉS VIZGYÓGYINTÉZET

BUDAPEST, VIII. KER., VAS-UTCA 17. SZ. TELEFON: JOZSEF 129, 130, 131.
belgyógyászati, sebészi, orthopediai osztályokkal — Röntgen-laboratorium. — Pöstyéni iszapkura.
A pöstyéni iszap budapesti fölerakata. — Radiumsanatorium.

társaság alakult, amely tranzakcióval véget ér a cég három millió koronás fizetőkép-telensége. Az új részvénytársaság elnökének Árpássy Imrét, alelnököknek Brichta Lajos cukorgyári igazgatót és Berkovics Gézárt a Központi Szeszipar igazgatóját, ügyészek Szeghő Zsigmond dr.-t, igazgatósági ta-goknak az említetteknek kívül Sztudinka Béla dr.-t, Schulz Gusztáv urad. főerdész, Sándor Gyula dr.-t, Kis Jenőt, Singer Sándort, Negro Gyula igazgatót, Hess Ernőt, Herzfelder Gyulát, Faragó Jenőt és Rosen-thal Ignácot választották meg. A felügye-lő bizottság tagjai lettek: Hegedüs Imre jószágigazgató, Árpássy Aladár, Nagel Mór, Neumann Hugó dr. és Dávid Mihály. Az alapszabályok szerint a társaság alaptőkéje 500.000 korona teljesen befizetett elsőb-bégi részvényből és 400.000 korona ugyan-csak elsőbbségi részvényből áll, mely utó-bbiakat azonban nem fizették be készpénz-ben, hanem Rosenthalék volt hitelezőinek követelésük kiegyenlítése fejében adták át.

Répatermelők szervekedése. A nyugatmagyarországi vármegyék gazdasági egyesületei, még pedig a pozsonyvármegyei, a nyitra vármegyei, a barsvármegyei és hontvármegyei gazdasági egyesületek meghívására szombaton a pozsonyi Car-lton-szállóban gazdanagygyűlés volt, ame-lyen megalakították a nyugatmagyarországi répatermelők érdekképviseletét. Az új egye-sület a répatermelő gazdák érdekeinek minden irányban való megvédését tűzte ki programjával. A megnevezett gazdasági egyesületeken kívül a mozgalomhoz eddig a komáromvármegyei, a nógrádvármegyei, az esztergomvármegyei és a trencsénvármegyei gazdasági egyesületek is csatlakoz-tak.

Nyilttér *)

Köszönetnyilvánítás

Pöstyén igen tisztelt polgárságának mély köszönetet mondunk, hogy a polgári-bált, melynek tiszta jövedelmét közhasznú célokra fordítjuk úgy anyagi támogatásával segítette, mint tömeges megjelenésével kitüntette s annak ke-délyességét a lehető legmagosabb fokra emelte.

**A polgári-bál rendező-bizottsága
és a
Metropole-szálló vendéglőse**

*) Az ezen rovatban foglaltakért a szerkesztő-ség nem vállal felelősséget.

KALK

BESTER QUALITÄT

liefern

**RICHARD RITTER VON PFEIFER'SCHE
KALKWERKE :- ÖLVED-ROZSONYMITTA**

(Trencsénmegye)

UHEREK ELMÁR

SZÉN :: NAGYRAKTÁR
KOHLEN EN GROS LAGER

PÖSTYÉN

TELEFON 6.

KIRÁLYSOR 4. SZÁM.

I. rendű porosz szén, kocka vagy dió ..... K 3.30
I.-a preuss. Kohle, Würfel oder Nuss ..... K 3.30
II. rendű porosz szén, kocka vagy dió ..... K 3.—
II.-a preuss. Kohle, Würfel oder Nuss ..... K 3.—

Házhoz szállítva. :-; Frei ins Haus gestellt.

Leander.

Láttam, de a pompa
Engem el nem csábit!

Szerelmem.

Ismered-e vándor
E tő eredetét?

Leander.

Egy agg, öreg ősz Jós
Mondta el a regét.

Szerelmem.

Fényes csillag voltál
A ragyogó égen,
Ki tündöklő éjjel
Leszállottál értem!
Jövel drága vándor
Üdvöt nyerj karomban,
Boldog az ezerszer,
Kiért szivem dobbar!
Odadom szerelmem,
Melynek nincs mulása,
Szerelmünk egének
Nem lesz borulása.
Boldogság honába
Vezetlek el téged,
Jövel drága ifju,
Boldog leszen élted!

(Megcsókolja a vándort.)

Leander.

Aldjon meg az Isten
Tónak tündérlánya!

Vezess el, vezess el,
Szivem édes álma!
Elválni a léttől
Oly szívesen tudnék,
De bucsut tetőled
Istenem, hogy vennék!
Látnám hulló könnyid,
Mindenségem, álmom!
Soha, soha nem lesz
Tőled megválásom!

(Megöleli a tündért.)

Karének.

Rezg a fűszál, rezg a harmat
Csendes alkonytájon,
Himes lepke ringatózik
Szivarványszín szárnyon.
Himes lepke édes csókkal
Száll le a virágra,
Sejtelmes a rezgő lombok
Hallgatag sugása.
Bimbónak a virág sugja,
Gerlének a párja,
Hogy ez a hon boldog ország
Szerelmem hazája!

Olyan a szerelem,
Mint az őszi rózsza,
Mikor lenge szellő
Szirmot perget róla.
Lepereg a szírom,
De a nap hő csókja
A rózsának kelyhét
Ujra teleszórja.

Olyan a szerelem,
Mint az őszi rózsza,
But, könnyet lecsókol
Szerelmesünk csókja!

(Leander és szerelmem egymást átölelve állnak. Halk zene.)

Leander.

Dus hajad árnyában
Szédülök a kéjtől
És lobogok, égek
Csókjaid hevéből
És amikor ajkam
Oly izzón perzseled,
Kebleden felejem
Szivemet, lelkemet.
Bóditó szemedből
Tűz-halál int felém,
S én vakon követlek
Az üdvök éjjelén...
Égess, perzselj, kábíts,
Oly édes a mámor,
Elhamvadni vágyom
Hő szerelmi lángtól...

(A hold fénye feltűnik az égen. Leander hosszan csókolja a tündért.)

Függöny.

(Vége)

GRAND HOTEL

TELEFON SZÁM 130-35.

„ESPLANADE”

NAGY SZÁLLODA

5 perc a nyugati és déli vasut pályaudvartól

Budapest, III., Zsigmond-u. 38-40. :-; a Szent Lukács- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben.

Rózsadomb parkos (tövében). — A modern technika leg-
újabb vívmányainak alkalmazásával teljesen újonnan épült
viz, villanyvilágítás. Lifttek, külön olvasó-, társalgó-, író szobák stb.
Elsőrangú étterem és kávéház.
sékelt polgári árak. Uri
és női fodrász a házban.

hat emeletes szálloda

pazar fényvel
berendezett

250 szobával.

Rézbutor, központi gőzfűtés,
minden szobában hideg-meleg

Penziórendszer is.

Kereskedelmi utazók és fürdőzőknek igen alkalmas. A
vonatokhoz saját autojáratok.

Villamos közlekedés minden irányban. Mér-
szíves párt-
fogást kér

igazgató
tulajdonos.

Pallai Miksa,

PÖSTYÉNER ZEITUNG

NACHRICHTEN

Personalnachrichten. Zu längerem Kuraufenthalte sind letzthin hier eingetroffen: Graf u. Gräfin Starbek Borovski (Warschau), k. k. Sektionsrat E. Suchanek (Wien), Mrs. O. Falk, Miss Lilian Wahl s. Begleitung (Milwaukee), Direktor Job. Savescu (Braila) u. n. a. — Oberstulrichter und Kurkommissär Johann v. Machovich ist von seiner Urlaubsreise zurückgekehrt und hat die Leitung seines Amtes wiederaufgenommen.

Reichstagsabgeordneter Dr. Koloman von Fedor und Direktor Kisfaludi machten vergangene Woche in Sachen der staatlichen Subvention der Bürgerschule beim Unterrichtsminister ihre Aufwartung. Der Minister stellte eine günstige Erledigung in Aussicht.

Verlobung. Herr Nándor Zsuzek, diplom. Notar und Leutnant d. R. verlobte sich mit Frau Wwe Julius Bakhó aus Budapest. (Statt jeder besonderen Anzeige)

Ein Aufschwung der ungarischen Bäder durch Schaffung eines Gesetzes betreffend die Bäder, bezweckt eine Flugschrift die auf Initiative der hiesigen Badedirektion von dem Balneologischen Verein der Länder der ungarischen Krone dieser Tage zur Ausgabe gelangt.

Eine zweite politische Schänke plant der Volksverband unter dem Titel einer Filiale des auf dem „Visek“ etablierten Vereines im Jerusalemviertel zu eröffnen. Doch dürfte der schlan angelegte Plan kaum zur Ausführung kommen, da man mit den eigentlichen Zwecken die der Verein verfolgt zuständigerorts im Klaren ist. Auf eine Lizenz für die geplante politische Schänke No. 2 ist also nicht zu denken.

Der Schulstuhl der Bürgerschule hielt gestern seine ordentliche Monatssitzung, bei welcher die Professorinnen Sallár, Mannherz und Zsoldos als ordentliche Lehrkräfte bestätigt wurden. An Stelle des Prof. Tüske, wurde Zeichenprofessor Dyonisius Szallár berufen.

Kurfrequenz. In der vergangenen Woche wurden insgesamt 41 Personen kuramtlich gemeldet, darunter 34 Badegäste (Pensionat 14) und 7 Passanten. Die Gesamtfrequenz seit 1. Oktober beträgt 963 Personen.

Eine Dilettanten-Vorstellung veranstalten die Zöglinge der Bürgerschule Sonntag d. 1. März abends 7 Uhr im Theatersaal des Hotel Herzog. Entree K 2.—, 1.50 und 1.— Da der Reingewinn kulturellen Zwecken zufließt, werden Ueberzahlungen dankend angenommen.

Der Dubove-Bach ist infolge der letzten Regengüsse und der Schneeschmelze aus seinen Ufern getreten. Der Bach hat einen so hohen Wasserstand erreicht, wie er seit Jahre nicht beobachtet wurde.

Der Eisstoss ist seit heute nachmittags im Abgehen. Das Wasser treibt Eisstücke von kolossalen Dimensionen, die sich zum Teile vor den Eisbrechern stauen und diese arg gefährden. Die Brücke selbst ist nicht bedroht.

Die Versetzung des Kaplans Garay, dessen aggressives Auftreten hier allgemeine Missbilligung fand, dürfte — wie wir an zuständiger Stelle erfahren — schon binnen Kurzem erfolgen.

Der Oberungarische Kulturverein wendete sich im Sinne eines Beschlusses, der auf Antrag des wirkl. Geheimrates Julius v. Szalavszky bei der letzthin in Pöstyén stattgefundenen Generalversammlung angenommen wurde, mit einer Repräsentation an die Regierung. In derselben wird um eine entsprechende Förderung der oberungarischen Hausindustrie angesucht.

Eine unliebsame Affaire spielte sich Freitag abends nach dem is. Gottesdienste zwischen den Kantleuten Ignatz Fürst und Hugo Ponger auf der Ferencz József-ut ab. Fürst stellte Ponger wegen einer angeblich beleidigenden Äusserung die er gegen eine dem Fürst nahestehenden Dame gemacht, zur Verantwortung. Es entstand ein Wortwechsel, in dessen folge Fürst dem Ponger eine schallende Ohrfeige versetzte. Die Affaire wird ein gerichtliches Nachspiel haben.

Ein Schadenfeuer wütete vergangene Woche in Banka, dem die Löwy'sche Brennerei zum Opfer fiel.

Die Rübenproduzenten der oberungarischen Komitate hielten Samstag in Pozsony im Hotel Carlton eine Versammlung bei welcher sich die Interessenvertretung der oberungarischen Rübenproduzenten constituirte. Bei der Sitzung waren

sämtliche landwirtschaftlichen Vereine Oberungarns vertreten.

Der Komitatsausschuss hält Donnerstag d. 26. d. vormittags 10 Uhr unter Vorsitz des Obergespans Stefan v. Craus eine ausserordentliche Generalversammlung, deren Tagesordnung 128 Gegenstände, darunter das Statut über die Sperrstunde der Geschäfte, umfasst.

Zum Oberkurator der Vágújhelyer evangelischen Kirchengemeinde wurde Dr. Julius Markovics gewählt.

Zur Sanierung der Rosenthal'schen Pachtungen hat sich Montag in Nyitra eine Aktiengesellschaft mit einem Aktienkapital von 1.400.000 Kronen konstituiert. Zum Präsidenten wurde Bankdirektor Arpássy, zum Vicepräsidenten Zuckerfabrikdirektor Brichla und Direktor Berkovics, zu Direktionsmitgliedern Dr. Szegheo, Dr. Sztudinka, Oberförster Scholz, Dr. Sándor, Eugen Kis, Alexander Singer, Ernst Hess, Julius Negro, Eugen Faragó und Ignatz Rosenthal gewählt.

Eine Hotelakademie eröffnet zu Beginn des nächsten Schuljahres in Düsseldorf die Internationale Vereinigung der Hoteleigentümer. Das Studium umfasst vier Semester und werden in erster Reihe nur Abiturienten einer Mittelschule aufgenommen. Das Studienhonorar beträgt 150 Mark pro Semester. Für würdige Hörer sind Stipendien in der Höhe bis zu 600 Mark ausgesetzt.

Die Vágújhelyer Volksbank hielt am 15. d. ihre ordentliche Generalversammlung, bei welcher die Dividende mit 8 Kronen festgesetzt wurde. In Sachen der Sanierung der Tátrabank beschloss die Generalversammlung 200 Aktien zu zeichnen, jedoch nur in dem Falle, wenn diese Kapitalsanlage als nicht gefährdet erscheint. Der Witwe und den Weisen des verstorbenen Generaldirektors Dr. Markovics wurde eine Pension von 1200.— Kronen votiert. Zum neuen Präsidenten des Institutes wurde Pfarrer Bartholomäus von Reviczky zum Generaldirektor Dr. Ivan Markovics gewählt. Im Sinne der neuen Statuten wurde ein Exekutivkomitee, bestehend aus den Direktionsmitgliedern Dr. Ivan Markovics, Dr. Rudolf Markovics, Gócsár Dobručky, Kmet und Cabik entsendet.

Im Park-Kino findet Dienstag ein „Nar en abend“ mit Linder v. Prinz statt. Freitag gelangt das erste amerikanische Programm mit sensationellen überseeischen Bildern zur Aufführung. Für Sonntag ist eine Galavorstellung und für Mittwoch die Aufführung des berühmten Volksstückes „Sárga csikó“ angesetzt. Zu dieser letzteren Vorstellung sind nummerierte Billetts schon jezt erhältlich

Offener Sprechsaal. *)

Dank

Für den massenhaften Besuch mit dem der Bürgerball seitens der Bürgerschaft beehrt wurde, sowie für die materielle Unterstützung die uns in die Lage setzt den gemeinnützigen Institutionen unseres Kurortes eine ansehnliche Summe zu überweisen, sagen wir der verehrlichen Bürgerschaft Pöstyéns hiermit verbindlichsten Dank.

Das Comité des Bürgerballes
und der
Restaurateur d. Hotel Metropole

*) Für diese Rubrik ist die Redaktion nicht verantwortlich.

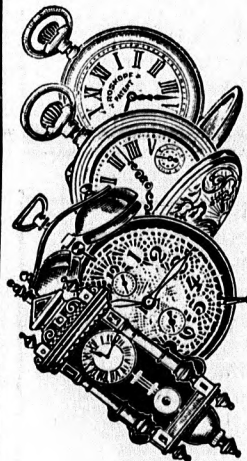
KÖNIGL. FACHINGEN
Natürliches Mineralwasser

A galgóczi hitbizományi uradalomhoz tartozó BANKAI TÉGLAÉGETŐ-TELEP
több évre

BÉRBEADÓ

Részletes felvilágosítással szolgál az uradalom igazgatója :: GALGÓCZON.

8 Tage zur Probe

sende ich an jedermann auf 8 Tage Umtausch oder Geld retour, per Nachnahme:

Amerk. Nickeluhr . . . K 2.80
Roskopf Patent-Uhr . . . K 3.—
Amerik. Goldin-Uhr . . . K 3.50
Eisenbahn-Roskopf . . . K 4.—
Roskopf Doppelmantel . . . K 4.50
Flache Stadtuhr . . . K 5.—
Silber Imit. Doppelm. . . K 6.—
14karat. Gold-Uhr . . . K 18.—
Orig. Omega-Uhr . . . K 20.—
Konkurrenz-Wecker, vernickelt, 20 Ztm. hoch . . . K 2.—
Marke Junghaus . . . K 3.—
Radium-Leuchtblatt . . . K 4.—
Radium 2 Glocken . . . K 5.—
Radium 4 Glocken . . . K 6.—
Radium-Musik . . . K 8.—
Pendeluhr, 75 Ztm. . . K 8.—
Turmschlag . . . K 10.—
Pendeluhr mit Musik Wecker u. Schlagw. . . K 14.—
Runduhr m. Wecker . . . K 6.—
3 Jahre schriftliche Garantie
Versand per Nachnahme.

Max Böhnel,
Wien, IV. Margarethenstrasse 27.
Original Fabriks-Preisliste gratis.

Millionen

gebrauchen gegen

Husten

Heiserkeit, Katarrh, Verschleimung, Krampf- u. Keuchhusten

Kaiser's Brust-Caramellen
mit den „3 Tannen“

6100 not. begl. Zeugnisse von Aerzten und Privaten verbürgen den sicheren Erfolg.

Aeusserst bekömmliche und wohlschmeckende Bonbons.

Packet 20 und 40 Heller. Dose, 60 Heller. Zu haben bei: Josef Meth, Apoth. z. hl. Josef Pöstyén G. Emanuel, Salvator Apotheke Pöstyén.

Valódi borovicskát és szilvóriumot

ajánl nagyban és kicsinyben

I. Pöstyéni Boróka- és Szilvóriumfőzde
Holzer Károly, Pöstyén.

Echten Borovicska und Sliwowitz

offeriert en gros und en detail die

I. Pöstyéner Borovicska und Sliwowitz-
brennerei .: Holzer Károly, Pöstyén.

Moderne Möbel

in einfacher sowie in feinsten Aus-
führung, in allen Holzarten, gewissen-
haft gearbeitet, werden zu billigen
Preisen angefertigt.

Josef Antal
Tischlermeister
Pöstyén, Erzsébet-ut 77.

MAGALSEIFE

bestes Mittel gegen Unreinlichkeiten des
Teints, sowie zur Verfeinerung desselben
bestes Haarbrillant. .: Diese, sowie alle übrigen
Mittel nach Prof. Dr.
Jutassy sind stets lagernd bei .: .:

Frau Dr. Alois Schwarz
Institut de Beauté

Pöstyéni Takarékpénztár R. T.

A Földszállal szemben.

Tőzsdei megbízások. Érték-
papírok, devisek és valuták
elfadása. Szelvények bevál-
tása. .: Értékek megőrzése.
Betétek jutányos feltételek
□ □ mellett. □ □

Pöstyéner Sparkassen A.-G.

Vis-á-vis dem Kurhotel.

Abwicklung von Börsen-
ordres. Verkauf von Wert-
papieren, Devisen, Valuten.
Einlösung v. Coupons. Aufbe-
wahrung v. Effekten. Depots
Einlagen zu den günstigsten
□ □ Bedingungen. □ □

Ne fogadjon el más lámpát, mint
„TUNGSRAM“

felirásu valódi drót lámpát

Hazai gyártmány!

Óvakodjunk utánzatoktól!

Gyártja: az Egyesült Izzólámpa és Villamossági R.-T., Ujpest 4.

FA- ÉS SZÉNNAGYRAKTÁRA ANTAL ISTVÁN, PÖSTYÉN

Villamos erővel hajtott fűrész- és faaprító üzem
Megrendelések: Erzsébet-ut 42. Telefon sz.: 42.

I., II. és III. oszt. szárazon tartott bükk-, kőris- és gyertyán tüzeiőf. Legjobb minőségű
Wildenstein kockaszén házi tüzelésre. Különböző minőségű szén ipari célokra. Légszesz-
kocsz. I. r. angol antracit. Bármily mennyiség azonnal házhoz szállítva.

I. oszt. 2 m. bükkhasábfá vágott ál, házhoz szállítással együtt	K 24.20
II. „ 2 m. kevert jó min. „ „ „ „	K 22.40
III. „ 2 m. dorongfa „ „ „ „	K 20.80
1 métermázsza I. oszt. vágott fa „ „ „ „	K 3.20
Garantált I. min. porosz (Wildenstein) kockaszén mm.-ként házhoz szállítva	K 3.40
I. „ „ „ diószén „ „ „ „	K 3.50
I. minőségű szaloi kocsz „ „ „ „	K 4.30
A szén és kocsz plombált zsákokban szállítatik, tehát súlyért garanciát vállalok.	
Fa felfűrészelése és felaprítása házhoz szállítással 2 m-kint	K 3.50

HOLZ- UND KOHLENLAGER ANTAL ISTVÁN, PÖSTYÉN

En gross & en detail,
Bestellungen: Elisabethstrasse 42. Telefon: 42.

Brennholz I., II. und III. Klasse in gut trockenem Zustande. I. Wildensteiner Würfelkohle
für den Hausbedarf. Verschiedene Kohlenarten für industrielle Zwecke. Gas- Koks. I.
engl. Anthracit. Stets grosse Quantitäten lagernd. Zustellung ins Haus.

I-a Brennholz, 2 m., geschnitten, ins Haus gestellt	K 24.20
II. Cl. gemischt, 2 m., gute Qualit. „ „ „ „	K 22.40
III. „ Prügel 2 m., „ „ „ „	K 20.80
1 Meterzentner I-a geschnitt. Holz „ „ „ „	K 3.20
Garantiert I-a Wildenstein Würfelkohle ins Haus gestellt pro Meterzentner	K 3.40
„ I-a „ Nusskohle „ „ „ „	K 3.50
I-a Salon-Koks „ „ „ „	K 4.30
Kohle u. Koks werden nur in plombierten Säcken geliefert, daher für Gewicht Garantie.	
Für das Sägen und Zerstückeln von Holz berechne ins Haus gestellt pro 2 m. K	3.50

FELVIDÉKI PARCELLÁZÓ ÉS GAZDASÁGI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG .: NYITRA.

Vásárol saját számlájára ingatlanokat parcellázás és egészbeni továbbadás
céljából. Elfogad megbízásokat parcellázások keresztülvitelére haszonrészesedés
vagy meghatározott összeg fejében, birtokeladásokat és vételeket. Vásárol erdő-
területeket kihasználásra vagy bármilyen épület-, mű- és tűzifát. Elvállal haszon-
bérleteket albérelti joggal. Felvállal gőzekezántásokat. Saját és bérelt bányái-
ból szállít meder és zuzott kavicsot, építő homokot, coulet, terméskövet,
aszfalt- és betonanyagot. Ügynöki közbenjárás megállapodás szerint díjazva.

Részletes felvilágosításokkal készségesen
szolgál a bank igazgatósága Nyitrán.